



วศ. มุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ไทย เสริมสร้างการทำงานอย่างปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ โดยสำนักพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ มีภารกิจในการพัฒนากำลังคนของประเทศในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักฯ มีความตระหนักถึงการพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการไทย ด้วยการเสริมสร้างความรู้ด้านเทคนิคและทักษะปฏิบัติการต่างๆ และให้ความสำคัญในด้านการทำงานและการใช้สารเคมีในห้องปฏิบัติการอย่างปลอดภัยโดยการพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านดังกล่าว โดยเน้นการพัฒนาหลักสูตรให้มีเนื้อหาวิชาการที่เหมาะสมกับผู้ทำงานในห้องปฏิบัติการทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน และสถาบันการศึกษา ที่มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ โดยเน้นศาสตร์ความปลอดภัยทั้งตามมาตรฐานไทย มาตรฐานต่างประเทศ และมาตรฐานสากล ดังนี้

1. หลักสูตร ความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการเกี่ยวกับสารเคมี
2. หลักสูตร การควบคุมและการจัดการสารเคมีอันตราย
3. หลักสูตร การกำจัดของเสียอันตรายในห้องปฏิบัติการ
4. หลักสูตร การออกแบบห้องปฏิบัติการเคมีเพื่อความปลอดภัย
5. หลักสูตร ความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการ
6. หลักสูตร การจำแนกและติดฉลากสารเคมีที่เป็นระบบสากล
7. หลักสูตร การตรวจประเมินภายในเพื่อความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่ใช้สารเคมี
8. หลักสูตร มาตรฐานอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล (PPE) และการบริหารจัดการ PPE อย่างมีประสิทธิภาพ

ซึ่งหลักสูตรระยะสั้นทั้งหมดนี้ พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ ด้วยการบูรณาการงานร่วมกันจากผู้เชี่ยวชาญทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการอบรม ตามระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9001

ในปีงบประมาณ 2559 นี้ สำนักฯ ตระหนักถึงการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และความจำเป็นในการสร้างนักวิทยาศาสตร์ที่สามารถปฏิบัติงานและใช้สารเคมีในห้องปฏิบัติการได้อย่างปลอดภัย จึงได้จัดทำโครงการพัฒนากำลังคนด้านสารเคมีและความปลอดภัยสารเคมีในกลุ่มประเทศอาเซียน เป็นการพัฒนาหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เผยแพร่ความรู้ด้านความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการเข้าสู่ประชาชนอาเซียน ซึ่งเป็นการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประเทศ โดยพัฒนาหลักสูตรใหม่ เพื่อให้บริการฝึกอบรมแก่ผู้สนใจทั้งในประเทศ และกลุ่มประเทศอาเซียน จำนวน 7 หลักสูตร ดังแสดงในตาราง



หนังสือซีดี ดีวีดี เสริมสร้าง
ศักยภาพนักวิทยาศาสตร์
ห้องปฏิบัติการ เรื่อง
การควบคุมและการจัดการ
สารเคมีอันตราย ตอน...
การเก็บสารเคมีอันตราย
(Storage of Hazardous
Chemicals)



ตารางที่ 1 : Training courses for the capacity building on safer handling of chemicals (English version)

Training Courses	Number of Participants	Registration fee	Month (2016)								
			Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep
1. Safety for Chemical Laboratories	30	5,000			29-30						
2. Control and Management of Hazardous Chemicals	30	5,000					12-13				
3. Disposal of Hazardous Waste Management	30	5,000						29-30			
4. GHS (Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals)	30	5,000							5-6		
5. Designing and Remodeling for Safer Chemical Laboratories	30	5,000							28-29		
6. Personal Protective Equipment Standard and Effective Management	30	2,500								18	
7. Internal Audits for Safety of Chemical Laboratory	30	5,000								24-25	

นอกจากการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องแล้ว สำนักฯ ยังมีการศึกษาวิจัยในการพัฒนากำลังคนในการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยของห้องปฏิบัติการ เช่น ในปี พ.ศ. 2556 มีการศึกษานำร่องสถานภาพด้านความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ โดยศึกษาวิจัยสำรวจผู้เข้าอบรมหลักสูตรฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการของสำนักฯ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นกลุ่มที่มีความรู้เบื้องต้นในด้านดังกล่าว และยังต้องการการต่อยอดความรู้เพื่อมีความรู้ที่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ ซึ่งพฤติกรรมการทำงานในห้องปฏิบัติการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เกิดจากปัจจัยที่สำคัญ คือ ความไม่ตระหนักรู้และการขาดความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้สำนักฯ ยังมีโครงการวิจัยอื่นๆ ที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำมาใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรในด้านการเสริมสร้างความรู้และทัศนคติที่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงานอย่างปลอดภัย ตลอดจนสามารถป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในห้องปฏิบัติการได้ รวมทั้งจัดทำหนังสือซีรี่ย์ เสริมสร้างศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ เรื่อง การควบคุมและการจัดการสารเคมีอันตราย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัยด้วย

นอกจากนี้สำนักฯ ยังเป็นหน่วยรับรองบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17024 รายแรกของประเทศไทย จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ในการรับรองความสามารถบุคลากร สาขา “การควบคุมและการจัดการสารเคมีในห้องปฏิบัติการ” ซึ่งแสดงถึงความมุ่งมั่นของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ในการพัฒนาศักยภาพนักวิทยาศาสตร์ไทย เสริมสร้างการทำงานอย่างปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ

ผู้สนใจสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://blpd.dss.go.th> หรือติดต่อสอบถามในการลงทะเบียนหลักสูตรระยะสั้นได้ที่เบอร์โทรศัพท์ 0 2201 7460 หลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โทร. 0 2201 7435 และการรับรองบุคลากร โทร. 0 2201 7436